

POSUDEK OPONENTA

Bakalářská práce

Martina Ovesná

Lexikální a sémantické pole slov *mano/brazo ruka/paže* ve španělštině a češtině

ÚRS, FF UK

2024

Předložená bakalářská práce je korpusovou analýzou somatických frazémů vybraných lexikálních jednotek *mano/ruka* a *brazo/paže*. Studentka se zaměřuje na jejich frekvenci užití a dále na překladové ekvivalenty mezi španělštinou a češtinou. Studium frazémů úzce souvisí s interkulturní komunikací, jelikož ustálené výrazy jsou odrazem společenského systému dané kultury, jejich hodnot a morálních zásad. V úvodu se velmi strukturovaně seznámí čtenář s průběhem této studie, rozdělení na část teoretickou a praktickou, je zde také nastíněna hypotéza, že *španělština přísněji vymezuje hranice mezi slovy *mano* a *brazo* v porovnání s češtinou*. Cílem práce bylo zjistit a kvantitativně vyjádřit frekvenci výskytu a dále překladatelské varianty u vybraných frazémů.

Jako zdařilou považuji druhou kapitolu teoretické části, seznámení s hlavními představiteli světové, české a španělské frazeologie a idiomatiky, a i zde oceňuji vhodné a přehledné uvedení kapitoly, což v závěrečných pracích studentů často chybí. Kritičtější bych však byla u kapitoly 4.2.13. str. 26, kde je vložena velmi dlouhá přímá citace, avšak chybí její uvedení vlastními slovy studentky, obdobně na str. 29 a 45 nalezneme odstavce, které jsou tvořeny pouze holými tabulkami bez úvodu a závěru, což je po stránce formální chybné.

Vzhledem k faktu, že lingvistická lexikologická disciplína zabývající se ustálenými slovními spojeními je poměrně novým oborem, nalézáme v odborné literatuře odlišné taxonomie i definice základních pojmů jako je *fraseologická jednotka*, *idiom*, *kolokace*, *úsluví*, *locución*, *přísluví*, *rčení*, atd.; některé termíny obsažené v klasifikacích jedněch lingvistů nejsou u jiných zmíněné vůbec. Jako příklad můžeme uvést *enunciados fraseológicos* – fraseologické výpovědi, které Corpas Pastor i Čermák dále dělí na podskupiny (každý z uvedených však na jiné podtřídy), ale u Garcíi-Page se tento termín neobjevuje vůbec. Při studiu frazeologie je nutné nezapomenout na obrazná pojmenování, *metaforu*, *metonymii* a další pojmy související s kognitivní lingvistikou, což studentka v teoretické části vhodně učinila.

Pro korpusovou analýzu, která tvoří nejobsáhlejší část práce, byly zvoleny korpusy Araneum Hispanicum Maius, Araneum Bohemicum Maius a InterCorp verze 14 a dále dva české slovníky a jeden španělský, jak studentka uvádí. V práci však byly použity i slovníky další. Velmi pozitivně hodnotím detailně představenou metodologii korpusové analýzy s popisem prostředků, procesu a postupu; méně jasně z ní však vyplývá, kolik cílů práce studentka vlastně řeší.

V práci bych vytkla nesprávné citování zdrojů; u autorů často chybí odkaz na jejich dílo a rok vydání nebo je citace uvedena nesprávně, ne u zdroje, ale až na konci celého odstavce (příklad: 3.2., str. 15). V takovémto případě může dojít k pochybnosti, jestli celý odstavec není vlastně přímou citací daného autora, avšak s opomenutým označením uvozovkami či kurzivou (3.3. str. 15). V případě uvedených názvů slovníků, které jsou pro analýzu této práce zásadní, je nutné v textu uvést autora a rok vydání (např. str. 7, 8, 9, 13, 16). Vhodné je v ucelené práci používat jednotně křestní jména, buď prvním písmenem nebo celým slovem, nebo ponechat jen příjmení.

U zmíněného předpokladu, který se vyskytuje napříč prací *Předpokladem práce je, že španělština přísněji vymezuje hranice mezi slovy *mano* a *brazo* v porovnání s češtinou* by bylo vhodné vysvětlit, jestli jde o vlastní hypotézu studentky, nebo je tento předpoklad založen na známých výzkumech či zdrojích.

Přestože práce by si zasloužila větší propojení části teoretické s vlastní korpusovou analýzou, hodnotím celkově bakalářskou práci za velmi vydařenou. Studentka prokázala pokročilou znalost práce s několika korpusy a poskytla detailní výčet četnosti vybraných somatických slov *mano/brazo*, *ruka/paže*, počty shrnula do tabulek a dále se zaměřila na jejich české ekvivalenty. Každý z analyzovaných frazémů obsahuje informace o existujících či chybějících ekvivalentech v druhém jazyku. Na závěr každé kapitoly, týkající se slova *brazo* nebo *mano*, nalezneme přehled významů a možných lexikálních protějšků v českém jazyce. Práce byla velmi náročnou co do sběru dat a prací s korpusy.

Práci hodnotím známkou 1

Otázky k obhajobě:

1) V práci byly opakovaně zmíněny české ekvivalenty zjištěné za pomoci slovníku Lingea. Byly hledány české ekvivalenty například u *brazo gitano* (str. 20), *brazo derecho* (str. 21), *brazo financiero* (str. 25) a dalších také v jiných slovnících a proč ano/ne?

2) *Předpokladem práce je, že španělština přísněji vymezuje hranice mezi slovy mano a brazo v porovnání s češtinou.* Jde o vaši vlastní hypotézu, na které stavíte tuto práci? Objevuje se odpověď na tento předpoklad již v existujících výzkumech či zdrojích? Uvedte, v jakých, případně kde jste odpověď na tuto mou otázku hledala?

31. srpna 2024

PhDr. Štěpánka Rubešová, Ph.D.